„Братъ Евлогий и Христо Георгиеви“

ЕФОРИЯ „БРАТЯ ЕВЛОГИЙ И ХРИСТО ГЕОРГИЕВИ

II. 333

IV-a 2

ЕВЛОГИЙ И ХРИСТО ГЕОРГИЕВ

ОТЪ ГР. КАРЛОВО

ПО СЛУЧАЙ ОСВЕЩАВАНЕ НОВИТѢ УНИВЕРСИТЕТСКИ СГРАД
ПОСТРОЕНИ СЪ СРѢДСТВА, ЗАВЕЩАНИ ОТЪ ЕВЛОГИЙ
ГЕОРГИЕВЪ, И ПРЕДАВАНЕТО ИМЪ НА ДЪРЖАВАТА.

София, 16 Декемврий 1934 год.

◆

ПЕЧАТНИЦА „ВЕНЕРА“

4699
II 333
~~XV-а-2~~

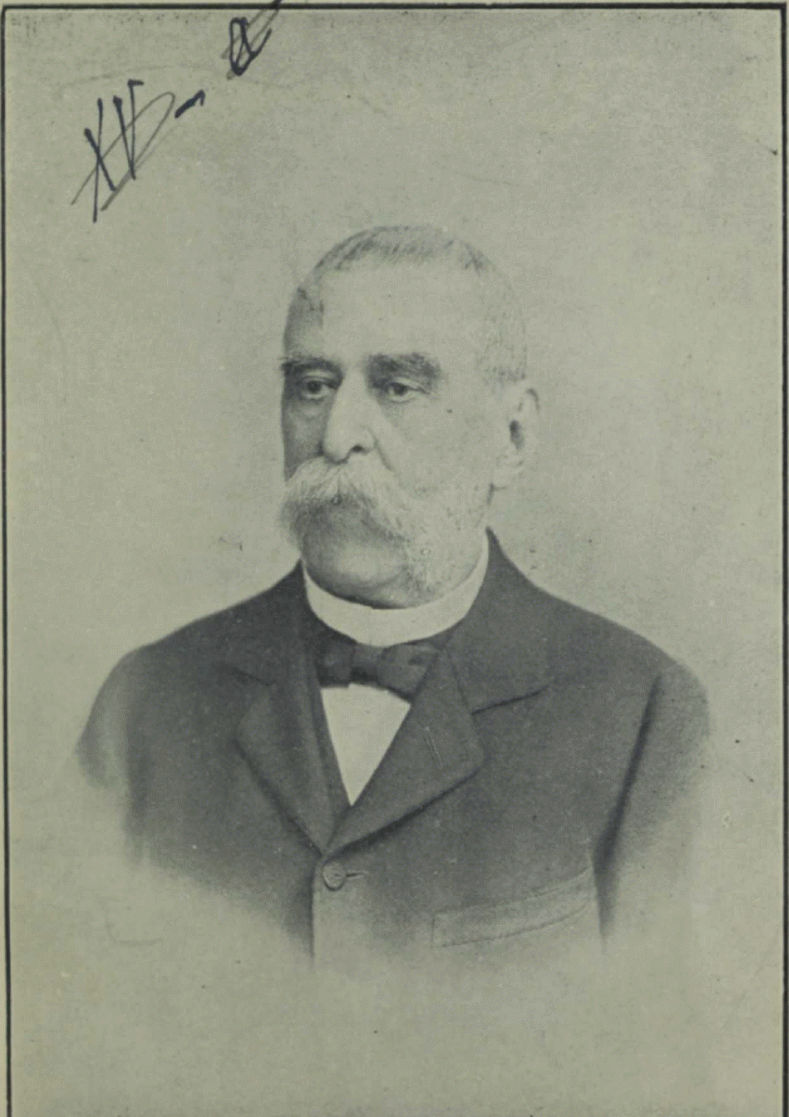

ЕВЛОГИЙ ГЕОРГИЕВЪ

Роденъ въ Карлово 1819 г., починалъ въ Букурещъ—5 Юлий 1897 г.

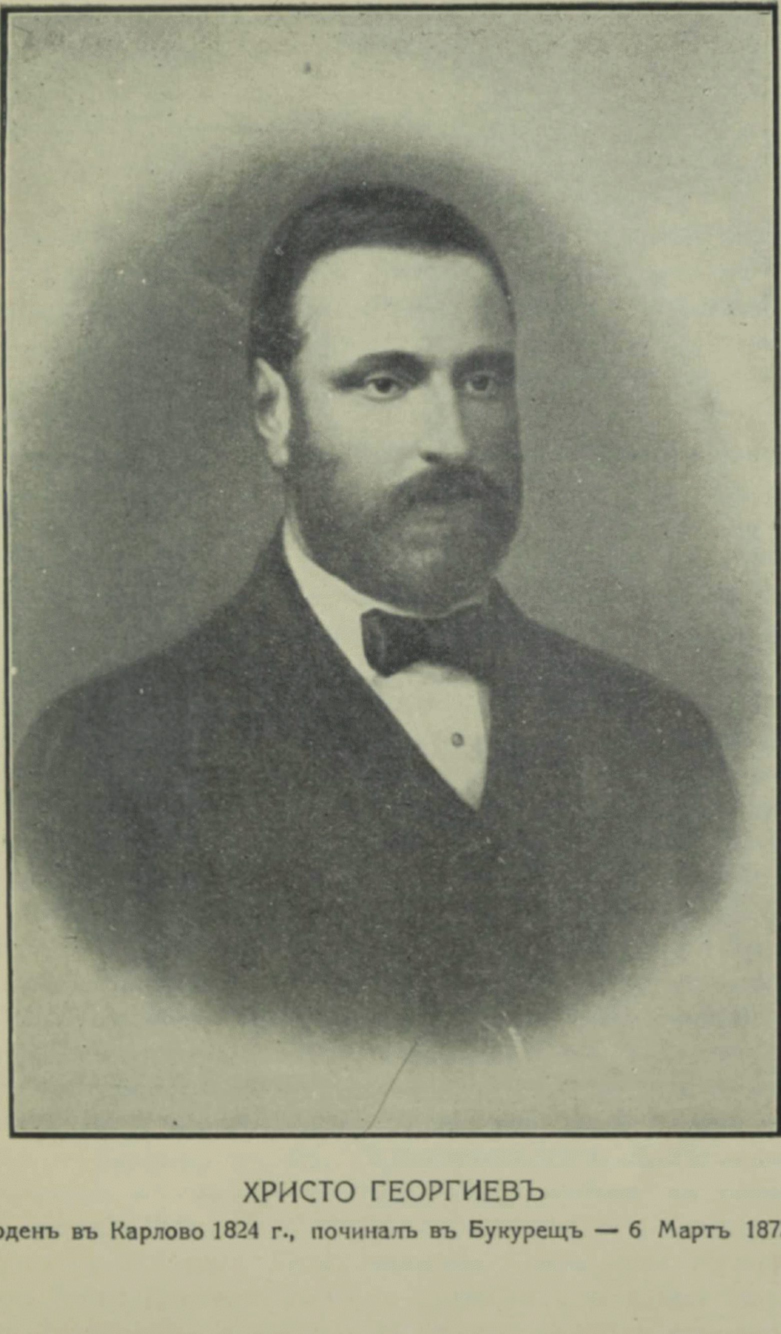

ХРИСТО ГЕОРГИЕВЪ

Роденъ въ Карлово 1824 г., починалъ въ Букурещъ — 6 Мартъ 1872 г

⁂

На 5/17 юлий 1897 година се пресели въ вѣчностьта най-щедриятъ даритель на племето ни, благородниятъ, великодушниятъ и родолюбивиятъ **Евлогий Георгиевъ**. Неговиятъ животъ би направилъ честь на който и да е народъ; неговитѣ благодеяния биха украсили лѣтописитѣ на коя да е страна.

Въ самото начало на своето завещание съ собствената си ржка той е написалъ: „Всѣкиму е извѣстно, че човѣкъ е смъртенъ, но никой не знае, кога ще настане смъртниятъ му часъ, кога трѣбва да остави тоя свѣтъ. Заради това необходимо е, щото всѣки человѣкъ, додето още владѣе съ силитѣ си, да се приготовлява за тая минута". Тия думи на Евлогий Георгиевъ изразяватъ неговия копнежъ по непреходното и нетленното. Той е живѣлъ и работилъ за една цель много по-висока отъ удовлетворението на дневнитѣ собствени нужди и желания. Съ трудъ, честность и предприемчивость той създалъ голѣмо богатство; а съ великодушни пожертвувания е спечелилъ любовьта, благословиитѣ и признателностьта на два народа — българскиятъ и румънскиятъ.

Евлогий Георгиевъ е синъ на Георги Недевъ и Евдокия Тодорова Пулиева, които въ началото на миналото столѣтие сж живѣли въ малкия градецъ Карлово, при южнитѣ поли на Стара-Планина. Отъ петтѣхъ деца на неговитѣ родители, останали сж живи до по-голѣма възрасть само две: той и братъ му Христо. Евлогий е роденъ въ Карлово презъ октомврий 1819 година. Когато билъ още на 9 години — 1828 г. — баща му умрѣлъ. Първоначалното си образование е получилъ въ родния си градъ при известния на онова време учитель Райно Поповичъ. За съученици ималъ Гавраилъ Кръстевичъ и Георги Сава Раковски. Презъ 1836 година, когато Райно Поповичъ билъ въ Буда-Пеща да печата една нова Христоития, за учитель на негово мѣсто е останалъ Евлогий. Началото на неговата дейность, следователно, макаръ само за една година, е било учителствуването, това истинско по онова време свещеннослужене.

На 19 февруарий 1837 год. Евлогий Георгиевъ напусталъ Карлово и заминалъ за Румъния, заедно съ вуйчо си Никола Т. Пулиевъ. Евлогий Георгиевъ се настанилъ въ Галацъ, дето търгувалъ до 1842 год., следъ което отишелъ въ Букурещъ и тамъ основалъ, заедно съ вуйкитѣ си Христо и Никола Пулиеви, съдружие за търговия съ стоки изпращани отъ Карлово: сахтиени, басми, гайтани, каплами, оризъ, анасонъ и др.

Още презъ 1837 година се поминала майка му отъ чума. Той трѣбвало да се грижи и за малкия си братъ Христо. Христо до 1842 година се училъ въ Карлово при учителя Райно Поповичъ. Презъ 1842 год. той отишелъ въ Букурещъ при брата си Евлогий. Евлогий го запозналъ съ работата и го оставилъ да управлява търговското заведение въ Букурещъ, а той се върналъ въ Галацъ да продължи работата.

Отъ това време почватъ своята усилена търговска деятелность двѣтѣ братски фирми — Евлогий Георгиевъ въ Галацъ, Христо Георгиевъ въ Букурещъ. Освенъ съ произведения отъ България, тѣ започнали да донасятъ колониялни стоки направо отъ Марсилия, Лондонъ и други европейски тържища, а по късно основали търговска кѫща и въ Браила, дето започнали търговия съ храни.

Презъ 1872 год., на 6 мартъ, братъ му Христо почива скоропостижно, поради което Евлогий напуща Галацъ, установява се въ Букурещъ и отъ тамъ управлявалъ и тритѣ търговски кѫщи. По късно той ликвидирва съ Галацъ, обръща Букурещката търговска кѫща въ банкерска, а тая въ Браила оставя за търговия само съ храни.

Макаръ останалъ самъ, Евлогий все по-вече и по-вече развивалъ и разширявалъ работата и съ неуморимия си трудъ достигналъ да стане знаменита личность въ цѣлия финансовъ свѣтъ.

Грамаднитѣ успѣхи, които Евлогий постига въ финансовия свѣтъ, сѫ му послужили само за добро. Покрай своята търговска работа, той достигналъ необикновенно развитие на своитѣ способности и опитность. Съ рѣдка за неговото образование правилность той е пишелъ на български, гръцки

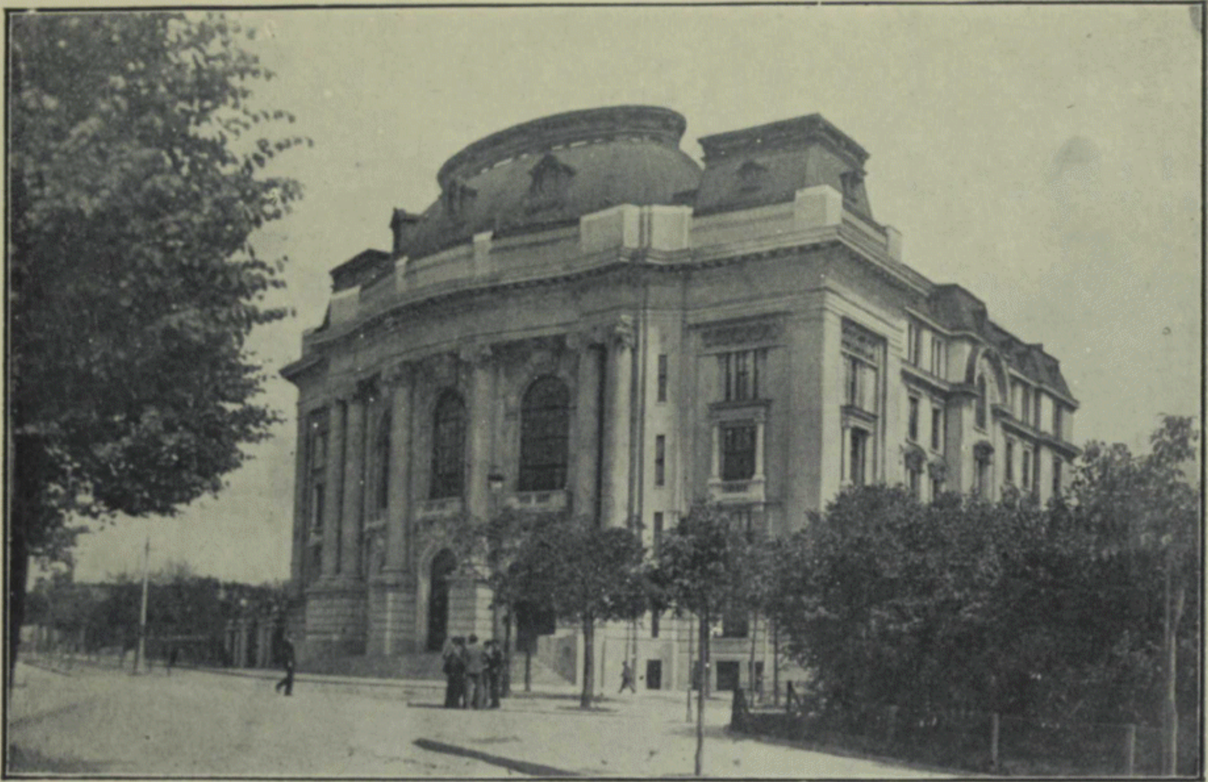

РЕКТОРАТЪТЪ — ГЛАВНА ФАСАДА

и румънски, говорилъ нѣмски и френски. А въ търговията рѣдко нѣкой е разбиралъ тъй добре законитѣ и принципитѣ, които движатъ финансовия свѣтъ.

Но най-важно отъ всичко въ живота на Евлогия е, че неговото сърдце не само не заглъхнало въ душната атмосфера на търговскитѣ спекулации, но, посрѣдъ финансовитѣ успѣхи, то закърмило и отхранило най-възвишени чувства, безпримѣрно и безкористно родолюбие.

Още приживе, безъ да се смѣтатъ сумитѣ, които е раздавалъ въ продължение на 20 години за поддържане на бѣдни ученици въ странство; помощитѣ, които постоянно е отпущалъ на разни дружества и читалища въ България и Румъния и срѣдствата, които е жертвувалъ за разни народополезни движения и мисии, той е далъ надъ 2.000.000 лева за следнитѣ по-главни пожертвувания: за разни народополезни работи презъ 1877 год. 100.000 лв.; на изгорѣлитѣ въ Търново презъ 1879 год. е подарилъ 20.000 лв.; на болницата въ Галацъ е подарилъ една кѫща на стойность 100.000 лв.; на Университетския институтъ Каролъ I въ Букурещъ е подарилъ 200.000 лв.; на благодетелния институтъ „Елисавета“ въ сѫщия градъ 20.000 лв.; на приюта въ сѫщия градъ 5000 лв.; за съграждане на български Универтетъ 800.000 лева и едно мѣсто отъ 10.400 кв. м. на стойность 200.000 лв.; въ Солунъ е подарилъ една кѫща за българското дѣвическо училище на стойность 50.000 лева; на червения кръстъ въ България въ време на Сръбско-Българската война е помогналъ съ 12.000 лв.; и за направа на българската болница въ Цариградъ, за която той още приживе е обещалъ 120.000 лв., а следъ неговата смърть неговиятъ универсаленъ наследникъ, покойниятъ Ив. Ев. Гешовъ, е изразходвалъ още 300.000 лева за нейното довършване.

Корона на неговитѣ дѣла, обаче, е завещанието направено на 18 юлий 1882 година.

Ето по-важнитѣ дарения, които иматъ обществено-културна важность за българския и румънския народи:

1. 32.000 лв. на българската църква въ гр. Букурещъ и училището при нея „Св. Св. Кирилъ и Методи“.
2. На градската болница въ Букурещъ — 15.000 лв..
3. На българската църква въ Галацъ — 20.000 лв..
4. На букурещкото градско управление е завещалъ

своя чифликъ, находящъ се въ окржга *Олтъ*, за подпомагане на благотворителни заведения, на стойность 1.000.000 лв.

5. На Карловското общинско управление е завещалъ текстилната си фабрика въ сжщия градъ на стойность 500.000 лева, отъ приходитѣ на която да се поддържатъ Карловскитѣ училища и една болница отъ 50—60 легла и

6. Най-скжпиятъ рубинъ отъ тая корона—завещанието—е § 13, въ който завещава 6.000.000 лева за Висше училище въ България.

Всичкитѣ тия благодеяния великиятъ пожертвуватель е правилъ съ рѣдка чистосърдечность и въ името на една велика любовь къмъ народа и своитѣ ближни. До колко безкористно е обичалъ своя народъ, до колко неговитѣ патриотически чувства сж били неизмѣнни, безъ фраза и реклама, се вижда най-ясно отъ това, че най-голѣмото си благодеяние — дарението отъ 6.000.000 лева за Висше училище въ България, той е вписалъ въ завещанието си на 18 юлий 1882 година, две само години по късно, следъ като въ 1880 година едно Народно Събрание въ България, подъ подстрекателството на нѣкои личности, упоени отъ партийни страсти, го оскърбява въ висша степень, като му отнело възможностьта да заседава въ Народното Събрание, въ което е билъ избранъ за народенъ представитель.

Единъ по-слабъ характеръ, едно по-малко благородно и великодушно сърдце, при една вопиюща неправда, каквато е горната, би махнало съ ржка и би подирило признателность и благодарность другаде. Но голѣмиятъ благодетель Евлогий Георгиевъ, още докле е чувствувалъ силно обидата, сторена му отъ едно Народно Събрание, е вписалъ въ завещанието си 6.000.000 лева за българската просвѣта, за да се види следъ смъртьта му най-ярко чистотата и възвишеностьта на неговия патриотизъмъ, като завършва своето завещание така:

„Само надеждата ми, че ще мога и азъ да участвувамъ за преуспѣването и величието на отечеството ми, ме прави да умра спокойно, защото ако съмъ работилъ презъ всичкия си животъ и съмъ спестявалъ, както азъ, тъй и братъ ми, ние сме били одушевени само отъ това желание, което сега остава да се осжществи отъ наследника ми и отъ изпълнителитѣ на завещанието“.

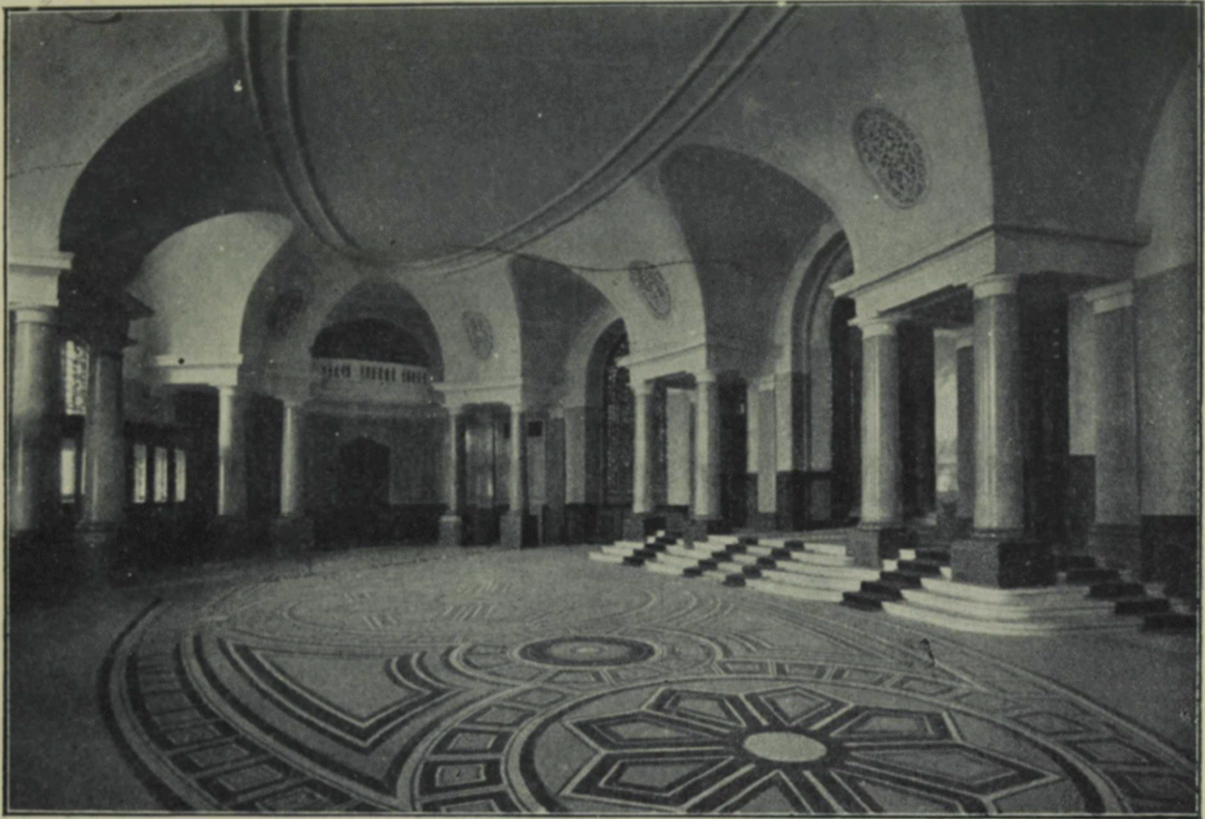

РЕКТОРАТЪТЪ — ГЛАВНИЯ ВЕСТИБЮЛЪ

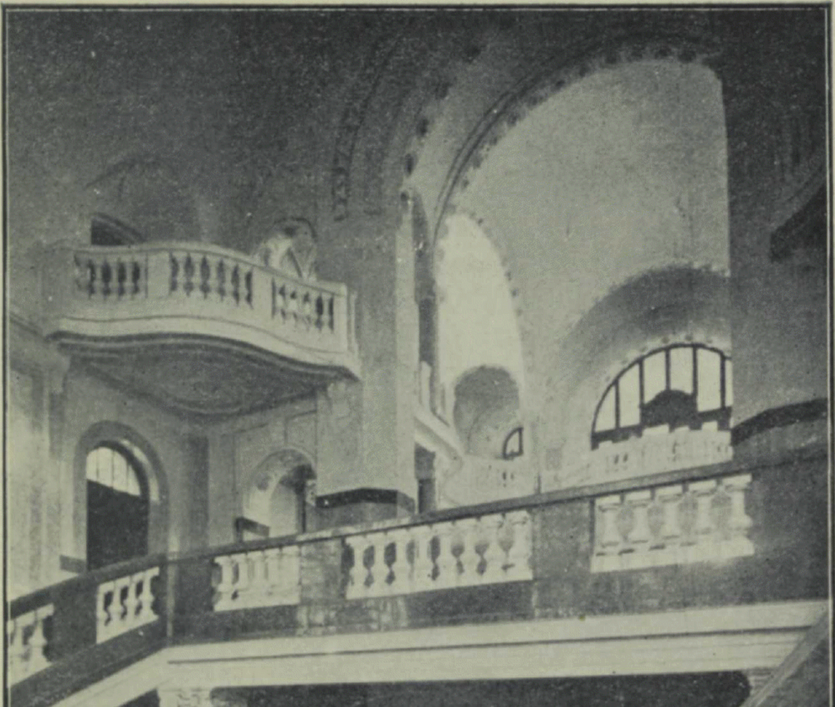

РЕКТОРАТЪТЪ — ГЛАВНОТО МРЯМОРНО СТЪЛБИЩЕ

Може да има и други идеали достойни за почитание. Идеалътъ, обаче, че трѣбва да помогнемъ и ние съ какво-годе, въ границитѣ на нашитѣ умствени и материялни срѣдства, за преуспѣването и величието на нашето отечество, защото само тъй можемъ да умремъ спокойно, е единъ идеалъ, който, въплотенъ въ умоветѣ и сърдцата на хората, не може да не ощастливи и възвиси единъ народъ. И тоя идеалъ не бѣше само една мъртва дума въ устата на великия благодетель Евлогий Георгиевъ, а една жива двигателна сила на неговото сърдце.

Освенъ съ паричнитѣ си благодеяния, името на Евлогия както и името на братъ му Христо, ще останатъ паметни за българското потомство още и съ участието, което тѣ сѫ взимали въ българското черковно и политическо възраждане. Нѣма движение за въ полза на българската кауза отъ кримската война до смъртьта на двамата братя, въ което да не сѫ намѣсени тѣхнитѣ имена. Това свидетелствуватъ документитѣ, намѣрени въ архивата на покойния благодетель Евлогий, нѣкои отъ които сѫ изнесени отъ покойния Ив. Ев. Гешовъ и печатани презъ 1900 година въ кн. 61 на Периодическото списание на българското книжовно дружество.

Най-голѣмата награда на Евлогий Георгиевъ, както казва неговиятъ биографъ, сѫ любовьта и почитьта на съвременницитѣ и отъ двата брѣга на Дунава, благодарностьта и признателностьта на потомството.

Неговитѣ дѣла не ще умратъ. Такива дѣла нѣмскиятъ поетъ възпѣва така:

Wohltahten still und rein gegeben,
Sind Tote, die im Grabe leben;
Sind Blumen, die im Sturm bestehen;
Sind Sterlein, die nicht untergehen.

Или „благодѣяния, тихо и чисто дадени, сѫ мъртавци които живѣятъ въ гроба; цвѣтя, които издържатъ буря звѣзди, които не залѣзватъ“.

Едни отъ тѣзи звѣзди, които ще свѣтятъ за вѣчни времена върху културно-просвѣтния крѫгозоръ на нашия народъ, сѫ двете постройки — Ректората и Университетската Библиотека, освещаването на които стана днесъ и чието съзиждане се дължи на онова чисто и тихо благодеяние, което Евлогий Георгиевъ презъ лѣтото на 1882 година е написалъ собственоржчно въ § 13 отъ своето завещание. Тѣзи две постройки сж издигнати изключително отъ сумитѣ, завещани за Висше Училище въ България, върху мѣстото, подарено още приживе отъ сжщия благодетель презъ 1896 година, по случай основаването на една народна православна династия.

* * *

Презъ 1911 год. завещаната сума отъ 6.000.000 лева нараства надъ 13,000,000 лева. Ефорията въ изпълнение решението на изпълнителитѣ на завещанието отъ 28.V.1911 год. разпредѣля капитала на 4 фонда:

1) Фондъ за постройка и издръжка на висшето училище за приложни знания „Братя Евлогий и Христо Георгиеви“ въ гр. София — 5.981.565 лева.

2) Фондъ за постройка на здание за техническо училище въ гр. Карлово — 1.050.000 лева.

3) Фондъ за постройка на здание за музей и библиотека въ София — 2.000.000 лева.

4) Фондъ за постройка на здание за Университета въ гр. София — 4.070.500 лева,

или всичко 13.102.005 лева.

На 3 априлъ 1924 година, вследствие обезценяване ценнитѣ книжа, въ които е билъ облеченъ капитала на фонда, изпълнителитѣ на завещанието вематъ следното решение, като вмѣняватъ въ дългъ на Ефорията да се съобразява съ него, а именно:

1) Цѣлата завещана сума отъ **шесть милиона** лева, заедно съ лихвитѣ ѝ до сега, да сжществува, като единственъ фондъ, подъ наименование фондъ „Братя Евлогий и Христо Георгиеви отъ Карлово“.

2) Тоя фондъ да се управлява отъ Ефорията „Братя Евлогий и Христо Георгиеви“.

3) На Ефорията „Братя Евлогий и Христо Георгиеви“ се възлага построяването, уреждането, издръжката и управлението на техническия факултетъ при Университета въ гр. София.

4) Ефорията да построи отъ приходитѣ на фонда „Братя Евлогий и Христо Георгиеви“ и съ кредити, предвидени

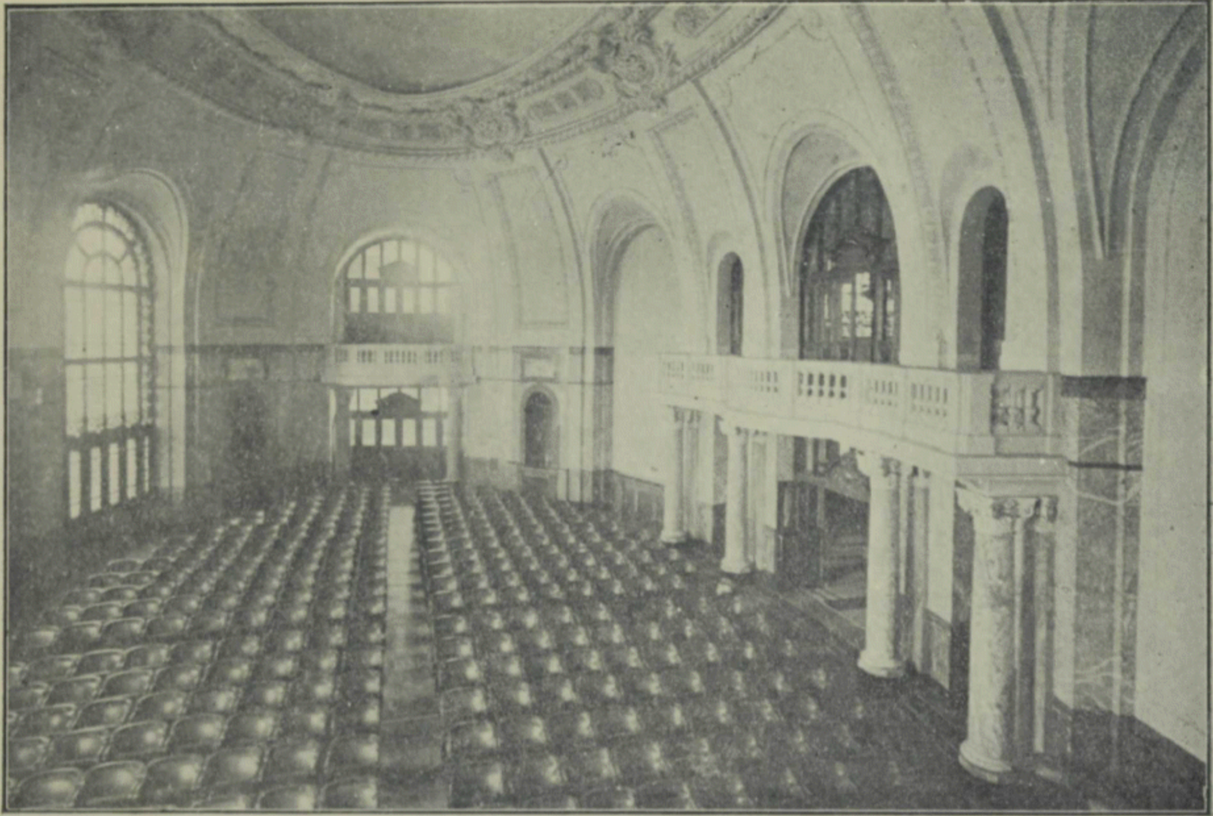

РЕКТОРАТЪТЪ — ТЪРЖЕСТВЕНАТА ЗАЛА (аула)

въ държавния бюджетъ, зданията за Ректората, за Юридически, за Историко-Филологически и за Физико-Математически факултети при Университета въ София и да ги предаде на Държавата.

Къмъ 1 априлъ 1924 година фондътъ е билъ 28.343.087 лева плюсъ около 12.000 лири стерлинги, равняващи се на 8.000.000 лева, които сѫ били секвестирани въ Англия и освободени едва презъ 1927 година.

При това положение на фонда, който е ималъ по това време годишенъ приходъ около 2.200.000 лева, Ефорията не е могла да започне строежа на Ректората, въ чиято постройка сѫ се предвиждали стаи за канцелариитѣ на управата на Университета и необходимитѣ зали за аудитории, семинари и кабинети на два факултета — Историко-Филологическия и Юридическия.

Съгласно чл. 285 отъ закона за Народното Просвѣщение, Университетътъ се строи отъ държавата, а Ефорията подпомага съ суми строежа. При наличностьта на горния членъ и при увѣрението на тогавашния председатель на Ефорията, г. професоръ Ал. Цанковъ, като Министъръ на Народното Просвѣщение и Министъръ-Председатель на България, че държавата ще предвижда редовно въ бюджета суми за тази цель, Ефорията започна този строежъ, разходитѣ за който не можеха да се покриватъ отъ приходитѣ на фонда.

Държавата даде 3.000.000 лева помощь едва презъ финансовата 1925/1926 год., а разходитѣ всѣка година разстѣха и надвишаваха приходитѣ на фонда, вследствие не което се посегна и върху капитала, за да се покриватъ разходитѣ.

Благодарение на закона за изплащане на барниранитѣ купони и облигации отъ 26.VI.1929 год., съ който българскитѣ носители на облигации отъ предвоеннитѣ заеми на държавата бѣха приравнени съ чуждитѣ носители, положението на фонда се подобри и Ефорията можа да продължи строежа, безъ да го спира на срѣдъ пѫтя и безъ да посѣга върху капитала на фонда, който по силата на горния законъ се увеличи кржгло на 110.000.000 лева, а дохода отъ него надъ 5.000.000 лева годишно.

Насърдчена Ефорията отъ това подобрение на нейнитѣ ценни книжа, въ каквито е облеченъ капиталътъ на фонда, въ началото на 1930 година реши да започне постройката и на Университетската библиотека, понеже помѣщението, въ което се съхраняваха книгитѣ, стари ценни ржкописи и др., грозеше да се срути отъ тежестьта на самитѣ книги, споредъ мнението на вещитѣ лица.

Съ започването на новата постройка увеличиха се разходитѣ и последнитѣ надминаха приходитѣ на фонда. За да не посѣга върху капитала на фонда, Ефорията реши да прибегне къмъ заемъ срещу залогъ на своитѣ ценни книжа, за да може да доискара дветѣ постройки — Ректората и Унивеситетската библиотека. Такъвъ тя намѣри отъ Българската Централна Кооперативна Банка въ размѣръ на 25.000.000 лева, по 10% годишна лихва (отъ 1.VII.1934 год. е по 8%), който ще се погасява отъ купонитѣ и излѣзлитѣ въ тиражъ облигации.

* * *

Зданието на Ректората е изпълнено по проектитѣ на Парижкия архитектъ Бреасонъ съ следнитѣ измѣнения отъ архитектъ-ржководителя при Ефорията покойниятъ Юрданъ Милановъ: 1) източната часть на постройката 'отъ 3 етажа, както е въ проекта на Бреасонъ, става на 5 етажа и единъ тавански, напълно използуваемъ; главната фасада по проекта на Бреасона се е състояла само отъ главенъ вестибюлъ и аула, а по измѣненията отъ архитектъ Милановъ надъ аулата се създаде голѣмата аудитория № 14.

2) Въ проекта на Бреасона не е била предвидена никаква аудитория, а покойния арх. Милановъ създаде 15 аудитории.

3) Въ проекта на Бреасона стаитѣ за канцеларии, за професори, доценти, за семинарни упражнения сж били 39, а по измѣнения проектъ на арх. Милановъ, стаитѣ ставатъ 65 и 10 тавански напълно използуваеми, или всичко 75 стаи.

Работитѣ по постройката на Ректората сж започнати презъ пролѣтьта на 1924 год,, а привършени въ края на м. ноемврий 1934 година. Това по продължително време на строежъ се дължи на обстоятелството, че до началото на 1931 год. се строеше само до размѣръ на годишния доходъ отъ фонда. Университетътъ, обаче, е започналъ да използува стаитѣ за канцеларии, за семинарни упражнения и аудито-

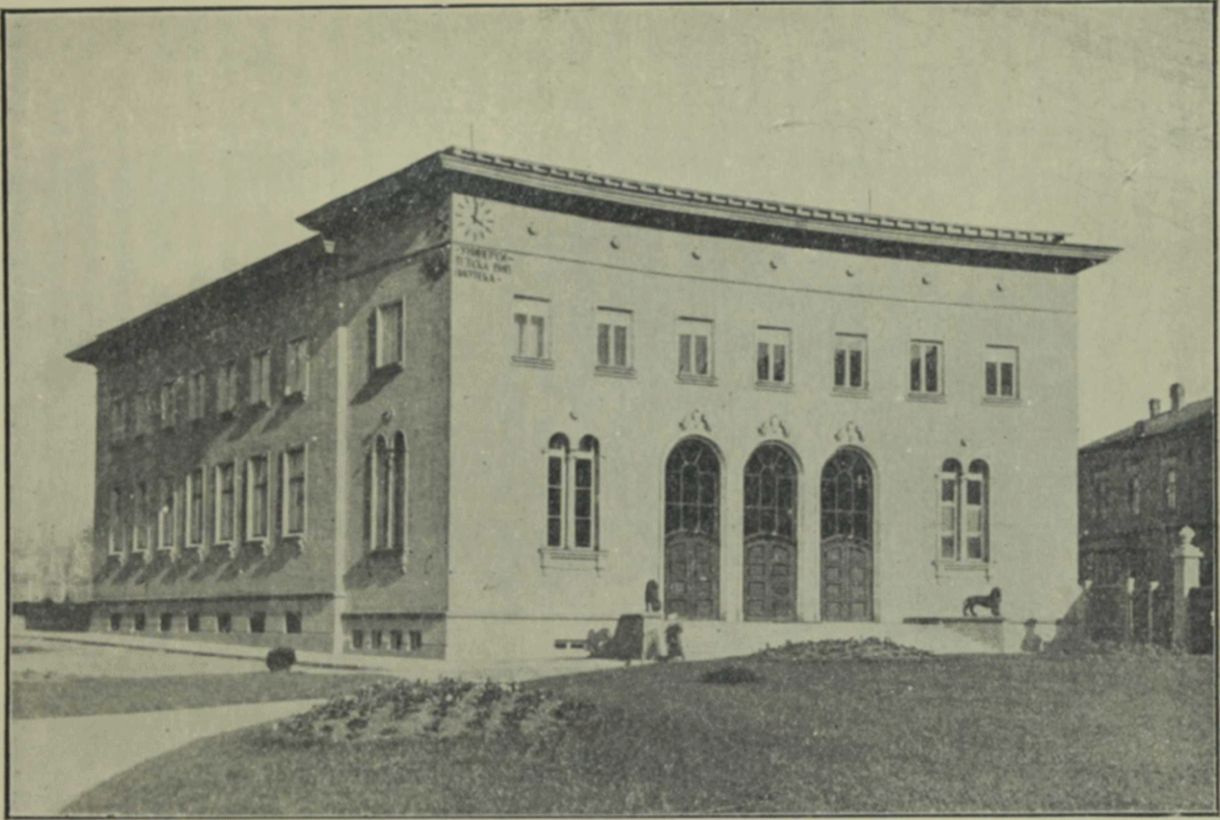

УНИВЕРСИТЕТСКАТА БИБЛИОТЕКА — ГЛАВНА ФАСАДА риитѣ още въ началото на м. ноемврий 1931 година.

Техническото ржководство е изпълнявано до 8.II.1932 год. отъ архитектъ Милановъ, който на тази дата почина. Следъ неговата смърть до 1.VIII.1932 година постройката ржководеше члена на Строителната комисия при Ефорията архитектъ Лазаръ Парашкевановъ. Отъ 1.VIII.1932 год. до завършване на постройката, последната се ржководеше отъ назначения архитектъ при Ефорията Стефанъ Хайнаджиевъ.

Работитѣ по постройката на Университетската библиотека започнаха презъ м. юний 1930 година и се завършиха презъ м. октомврий 1934 година. Използуването на постройката, обаче, започна презъ м. септемврий 1933 година. Техническото ржководство на тази постройка Ефорията възложи на архитектитѣ Василевъ и Цоловъ, чийто проектъ, получилъ първа премия при конкурса, се възприе да се изпълни.

По работитѣ на двтѣ постройки сж вземали участие 167 предприемачи, отъ които 7 по постройката на библиотеката и 160 по постройката на Ректората. 165 отъ тѣхъ сж български фирми и предприемачи, само две фирми сж чуждестранни — една нѣмска и една чехска.

Щатнитѣ служители при Ефорията презъ този строителенъ периодъ се състоеше само отъ 5 души: Секретарь-Счетоводитель, Архитектъ-ржководитель, дѣловодитель, писарь-архиварь и разсиленъ.

Стойностьта на двтѣ постройки възлиза кржгло на лева 77.500.000, отъ които за Ректората 65.500.000 лева и за библиотеката 12.000.000 лева.

Отъ сумата 77.500.000 лева, похарчена за двтѣ постройки, държавата е дала помощь 4.500.000 лева—3.000.000 лева презъ финансовата 1925/1926 година и 1.500.000 лева презъ фин. 1934/1935 година.

Мѣстото, върху което сж построени двтѣ постройки, е подарено още приживе отъ покойния благодетель Евлогий за постройка на Университетскитѣ сгради. Цѣлото мѣсто е 10.400 кв. м. Застроеното мѣсто е 3.000 кв. м., а незастроено — дворъ 7.400 кв. м. Стойностьта на цѣлото мѣсто по днешни пазарни цени е къмъ 50.000.000 лева.

Презъ 1924 година Ефорията е дала на вѣчни времена безвъзмездно около 180 декара, находящи се между Кавалерийскитѣ казарми, Цариградското шосе и околовръстната ж. п. линия, за нуждитѣ на Агрономическия и Ветеринарния факултети. Въпросното мѣсто е било отчуждено и платено отъ Ефорията преди и следъ войната, като е платила за него сумата 540.000 лева. Днешната пазарна цена на това мѣсто сега е къмъ 50.000.000 лева. Въ сжщитѣ тѣзи граници Ефорията е запазила и едно друго мѣсто отъ 90 декара подарено ѝ отъ Софийската Община презъ 1912 година. Бждещата задача на Ефорията е да построи на това мѣсто едно Висше Училище за приложни науки, съ което ще изпълни волята на завещателя, изразена въ § 13 на завещанието му.

* * *

Ако съ обичь и уважение всички българи трѣбва да гледатъ на голѣмия нравственъ образъ на покойния благодетель Евлогий Георгиевъ, съ дважъ по-голѣма почить и гордость трѣбва да се отнасятъ къмъ него хората на науката, дейцитѣ и пионеритѣ въ просвѣтното дѣло. Защото седемь години преди да напише американскиятъ милиардеръ Карнеджи своята статия върху „Евангелието на богатството", и въ която на първо мѣсто се препоржчва на милионеритѣ основаването на университети, голѣмиятъ български благодетель Евлогий Георгиевъ бѣ предвидѣлъ въ своето завещание голѣмата за онова време сума отъ 6,000,000 лева за създаването на едно Висше училище въ България. Копнежътъ за преуспѣването и величието на Отечеството, тоя възвишенъ идеалъ въ простодушното сърдце на Евлогия, намѣри своя изразъ въ днесъ освѣтения храмъ на науката, който Ефорията издигна въ изпълнение на неговата свята воля. Нека въ тоя храмъ на науката се служи на сжщия идеалъ, и като се поклонимъ почтително предъ последния, нека мисленно коленичимъ и предъ паметьта на оногова, който го създаде като изразъ на последната си воля.

* * *

Съгласно изразената въ самото завещание воля, покойниятъ благодетель Евлогий Георгиевъ е погребанъ, заедно съ брата си Христо, въ гробищата Белу въ Букурещъ. Изпълнявайки неговия заветъ, универсалниятъ му наслѣдникъ, покойниятъ Ив. Ев. Гешовъ, е издигналъ тамъ единъ паметникъ—мавзолей, който въ архитектурно и художествено отношение е единъ отъ най-забележителнитѣ въ столицата на Ромъния.

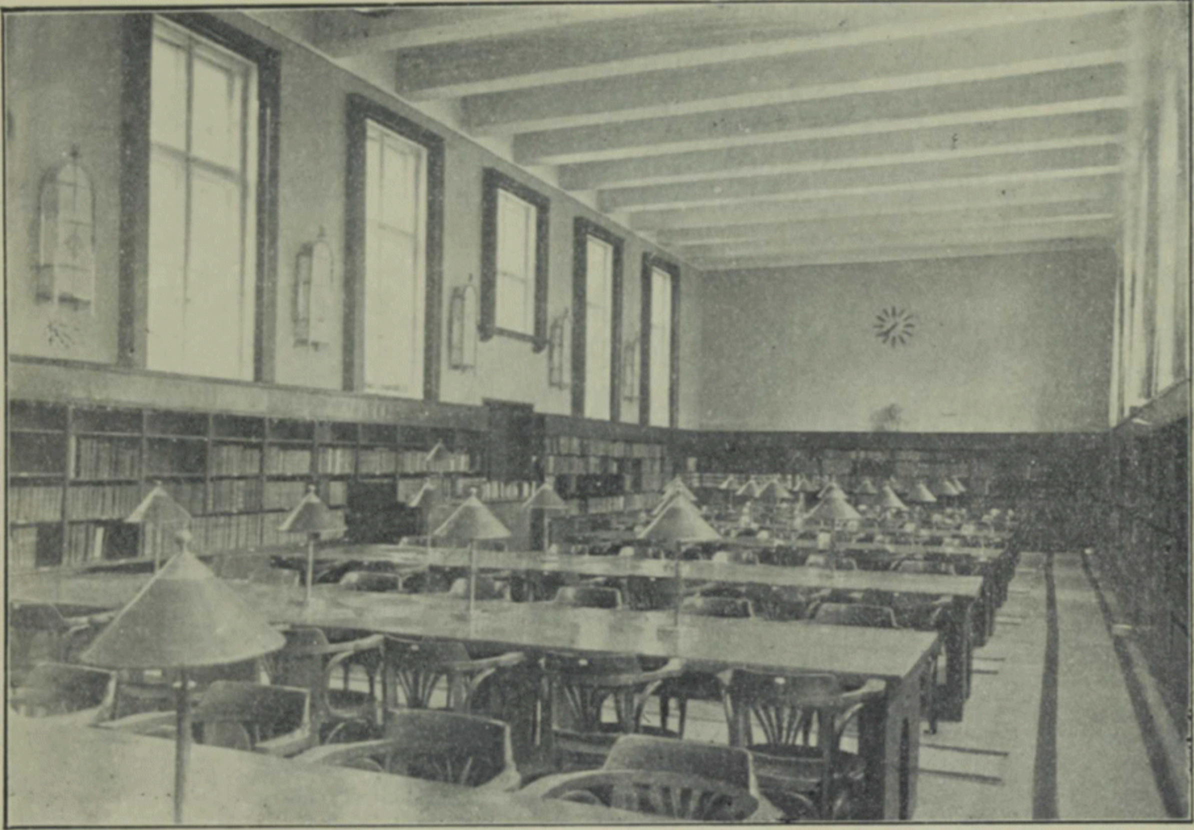

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА — ЧИТАЛНЯТА

ЕВЛОГИЙ
ГЕОРГИЕВЪ
КАРЛОВО

БРОНЗОВА СТАТУЯ НА ЕВЛОГИЙ ГЕОРГИЕВЪ

Скулпторъ — Кирилъ Шиваровъ.

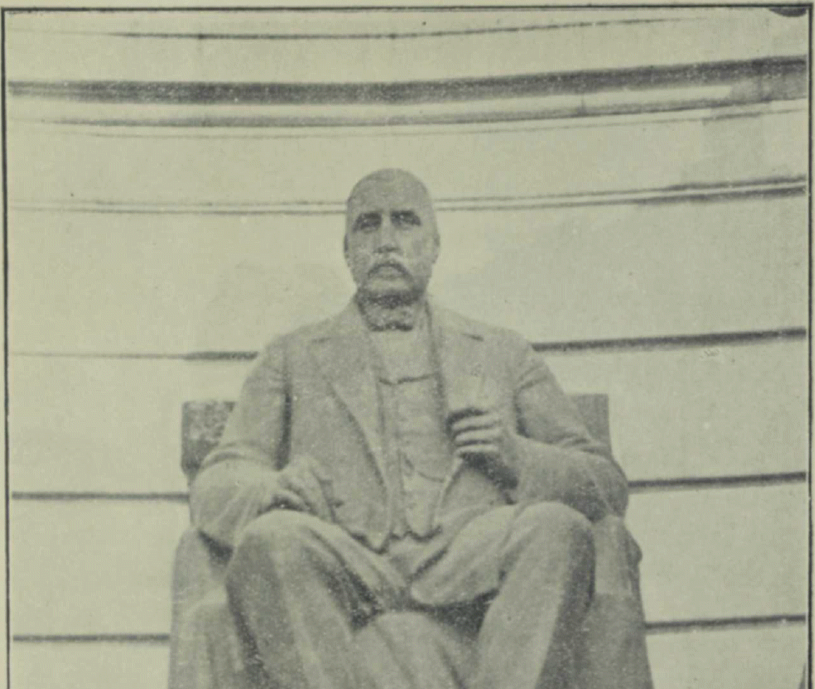
ХРИСТО
ГЕОРГИЕВЪ
1824 КАРЛОВО

БРОНЗОВА СТАТУЯ НА ХРИСТО ГЕОРГИЕВЪ

Скулпторъ — Кирилъ Шиваровъ

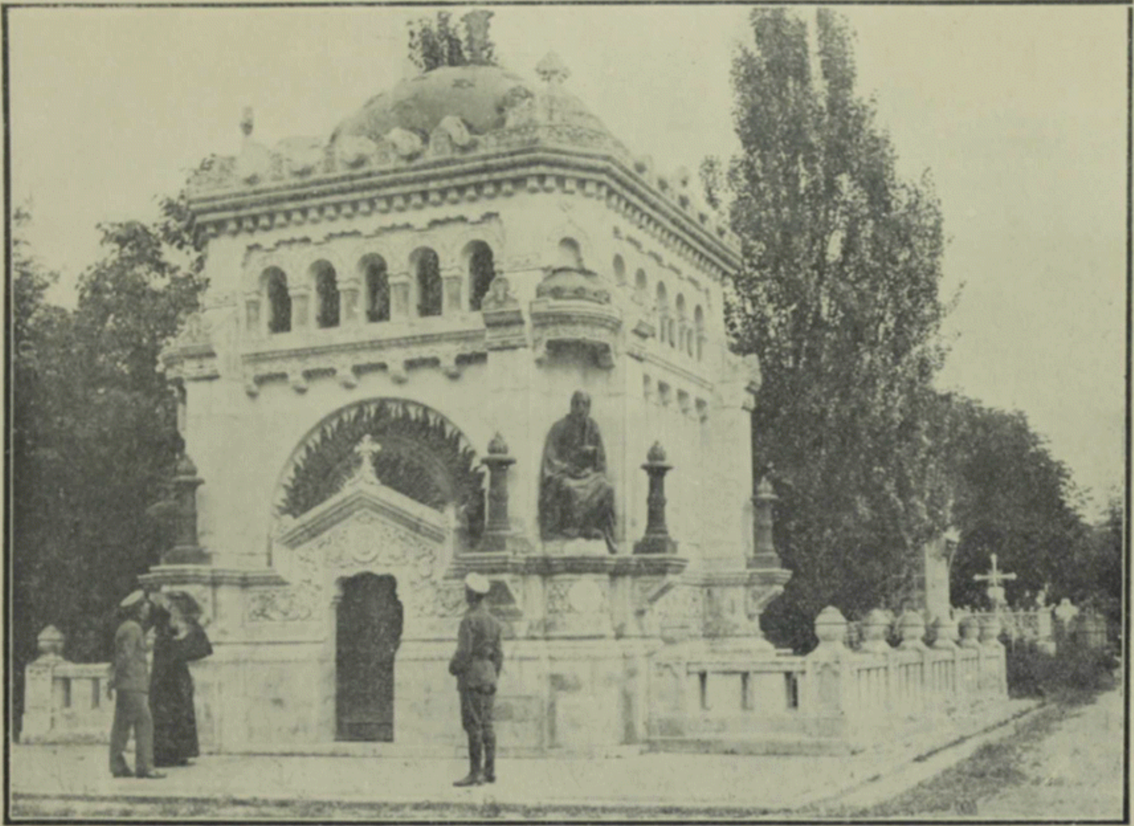

ПАМЕТНИКЪ—МАВЗОЛЕЙ

на братя Евлогий и Христо Георгиеви въ гробищата Белу — Букурещъ